

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (5)

Izdan 1 septembra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10286

Đurić T. Gojko, Karlovac, Jugoslavija.

Minski nagazni upaljač za automatsko armiranje i paljenje suvozemnih mina.

Prijava od 15 juna 1931.

Važi od 1 marta 1933.

Predmet ovog pronalaska jeste minski nagazni upaljač za automatsko armiranje i paljenje suvozemnih mina, pri čemu je ovom pronalasku cilj da se obrazuje takav upaljač koji se može tempirati da proizvede paljenje mina tek po izvesnom broju izvršenih pritisaka na sam upaljač.

Upaljač, po pronalasku, je prvenstveno namenjen za paljenje mina, radi bacanja u vazduh neprijateljskih transportnih sredstava, dakle, železničkih vozova, mostova, zatim za stvaranje prepreka na putevima itd.

Jedan oblik izvođenja upaljača po pronalasku predstavljen je na priloženom nacrtu, u vertikalnom preseku.

Upaljač se uglavnom sastoji iz tri dela: donjeg tela 1, koje se sa čaurom 13 ušrafkuje u kutiju 14 koja nosi eksploziv, srednjeg tela 3 i gornje reakcione kape 8. U donjem telu 1 se nalazi detonatorska kapisla 12, koja je u vezi sa nosiocem 11 inicijalne kapisle. Inicijalna kapisla pak biva dovedena do eksplozije pomoću udarnog čekića 10 koji se nalazi pod uticajem udarne opruge 9. Zapinjanje udarnog čekića se vrši pomoću zapinjača (20) u koji zahvata poluga 2 za odapinjanje. Da se za vreme transporta slučajnim potresom ne bi proizvelo neželjeno odapinjanje udarnog čekića predviđena je sigurnosna kočnica (21) koja se sastoji iz jednog zavrtnja koji, kad je ušrafkjen, pritiskuje na zapinjač (20) i ovome ne dopušta uzmicanje. Na polugu 2 za odapinjanje deluje ispad 22 koji se nalazi na glavnom zupča-

stom točku 4. Pomenuti zupčasti točkić 4 je izveden tako da se može obrtati oko svoje osovine i jednovremeno se pomera ti duž osovine tako da tek po izvesnom broju punih obrtaja točka oko svoje osovine, točkov ispad 22 nailazi na polugu 2 i ovu prinudno pomera. Osim toga se točak 4 s jedne strane nastavlja u cilindrični prsten koji nije pokazan, a koji izlazi van tela 3 i koji na svom kraju nosi skazaljku za pokazivanje za koliko se zubaca točak 4 obrnuo oko svoje osovine. Zupčasti točak 4 radi u vezi sa polugom 23, koja, pri kretanju na više, svojim zupcem uvek pomera točak 4 samo za jedan zubac napred. Da se pri kretanju poluge 23 ne bi točak 4 obrtao natrag predviđen je zapirač 24'. Osim toga se poluga 23 pomoću opruge 24 održava stalno priljubljenom uz točak 4. Poluga 23 je svojim gornjim krajem obrtno postavljena na pomoćni sprežni segmentni točkić 5 koji se za mali ugao obrće oko svoje osovine 25. Ovaj točkić ima na jednom delu svoga obima izvedeno samo nekoliko zubaca koji se nalaze u zahvatu sa zupcima koji su izvedeni na poluzi 6, koja prilikom svakog svog pomeranja prema dole, prouzrokuje pomeranje točka 4 samo za jedan zubac, jer je prenosni odnos tako izveden, da čim je izvedeno obrtanje točka 4 za jedan zubac, zupci točkića 5 prestaju da budu u zahvatu sa zupcima na poluzi 6, a i se ipak održavaju priljubljenim uz pomenutu polugu 6, pomoću opruge 26, a i sama poluga 6 je, radi održavanja veze sa toč-

kićem 5, snabdevena oprugom 27. Poluga 6 je u zglobojnoj vezi sa aktivnom kapom 8, koja se nalazi pod uticajem opruge 7.

Rukovanje upaljačem po pronalasku sastoji se u sledećem: Pošto je pomoću ključa, koji nije pokazan, točkić 4 toliko obrnut da skazaljka, koja takode nije pokazana, a koja se nalazi na cilindričnom delu točkića 4, pokaže željeni broj koliko puta treba izvršiti pritisak na aktivnu kapu 8 pa da se izvrši okidanje udarnog čekića 10, skida se poklopac 16, usled čega aktivna kapa 8 biva oprugom 7 potisnuta u svoj krajnji položaj, i time je upaljač doveden u svoje radno stanje. Po ovome se upaljač sa minom postavlja pod železnički prag ili t. sl. tako, da se gornja površina kape 8 prislanja uz donju površinu praga ili daske što ima za posledicu da pri svakom prelasku tereta preko mine, usled ugibanja praga ili t. sl. biva izvršeno pomeranje aktivne kape 8, a time i pomeranje točka 4 za jedan zubac.

Patentni zahtevi:

1. Minski nagazni upaljač za automatsko armiranje i paljenje suvozemnih mina, naznačen time, što aktivna kapa (8) u vezi sa zupčanim polugom (6) deluje na točak (5), koji nosi polugu (23) tako, da svagda, ma koliko bilo pomeranje poluge (6) točkić (4) biva pomeran samo za jedan zubac, pri čemu točkić (4) pomoću svoga ispada (22), po izvesnom broju pomeranja točka (4), nailazi na polugu (2) koja služi za uklanjanje zapinjača (20) koji održava u zapeutom stanju udarni čekić (10), čiji je zadatak da izvede paljenje inicijalne i detonatorske kapisle.

2. Minski upaljač po zahtevu 1, naznačen time, što je, radi bezbednosti pri transportovanju i rukovanju, predviđen sigurnosni zavrtanj (21) pomoću kojega se zapinjač (20) može učiniti nepomičnim i time sprečiti svako slučajno odapinjanje udarnog čekića (10).

